

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 422/2023-54

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Jany Laššákovvej a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **SPV Gyňov, s. r. o.**, Hospodársky dvor Gyňov 193, Gyňov, IČO 36 857 955, zastúpeného advokátskou kanceláriou CHOCHOLAK & ČESLA s. r. o., Krmanova 6, Košice, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Peter Česla a JUDr. Štefanom Kseňákom, PhD., advokátom, Park Angelinum 4, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I (teraz Mestský súd Bratislava III) č. k. 29R/1/2021-1008 z 12. decembra 2022, eventuálne zásahu Ministerstva Spravodlivosti Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 29R/1/2021 takto

r o z h o d o l :

1. Návrhu na odklad vykonateľnosti a nariadenie dočasného opatrenia **n e v y h o v u j e**.
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. februára 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 29R/1/2021 z 12. decembra 2022 (ďalej len „napadnuté uznesenie“), ktorým vo výroku V ustanovil [REDACTED], Námestie [REDACTED], [REDACTED], zn. správcu: 2072 za správcu [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „úpadca“ alebo „dlžník“), eventuálne zásahom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 29R/1/2021 spočívajúcom v zmene najskôr náhodným výberom ustanoveného správcu úpadcu spoločnosť iTRUSTee [REDACTED], Trnavská cesta 50A, Bratislava, [REDACTED], na v súčasnosti ustanoveného správcu spoločnosť [REDACTED], Námestie [REDACTED], [REDACTED], zn. správcu: 2072, a to v systéme, resp. systémoch, za ktoré zodpovedá ministerstvo. Navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie

okresného súdu vo výroku V a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie, okresnému súdu prikázal, aby obnovil stav pred zásahom do základných práv a určil ako najskôr náhodným výberom ustanoveného správcu konkurznej podstaty v konkurznom konaní sp. zn. 29R/1/2021 vo veci úpadcu spoločnosť iTRUSTee [REDACTED]. Tiež eventuálne navrhuje, aby ústavný súd zrušil v celom rozsahu zásah ministerstva v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 29R/1/2021 spočívajúci v zmene najskôr náhodným výberom ustanoveného správcu úpadcu spoločnosť iTRUSTee [REDACTED] na v súčasnosti ustanoveného správcu spoločnosť [REDACTED], a to v systéme, resp. systémoch, za ktoré zodpovedá ministerstvo, a prikázal ministerstvu, aby obnovil stav pred zásahom do základných práv a určil, ako najskôr náhodným výberom ustanoveného správcu konkurznej podstaty v konkurznom konaní sp. zn. 29R/1/2021 vo veci úpadcu spoločnosť iTRUSTee [REDACTED], a ministerstvu zakázal pokračovať v porušovaní označeného práva sťažovateľa. Sťažovateľ zároveň navrhuje odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia v jeho V. výroku a nariadiť dočasné opatrenie, ktorým ústavný súd uloží povinnosť správcovi [REDACTED], dočasne do rozhodnutia vo veci samej zdržať sa výkonu práv a povinností, ktoré mu vyplývajú z výroku V napadnutého uznesenia okresného súdu a postavenia správcu v konkurznom konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 29R/1/2021, a uloží povinnosť okresnému súdu, aby sa v konkurznom konaní vedenom pod sp. zn. 29R/1/2021 zdržal konania do rozhodnutia vo veci samej a neustanovil nového správcu konkurznej podstaty.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a ďalších príloh ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je veriteľom úpadcu, na ktorého majetok sa viedlo na okresnom súde pod sp. zn. 29R/1/2021 reštrukturalizačné konanie. Reštrukturalizačné konanie voči dlžníkovi začalo uznesením zo 16. augusta 2021, ktoré bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 164/2021 25. augusta 2021. Uznesením z 13. októbra 2021 zverejnenom v Obchodnom vestníku č. 202/2021 20. októbra 2021 okresný súd povolil reštrukturalizáciu dlžníka. Dňa 15. júna 2022 schvaľovacia schôdza veriteľov neprijala predložený návrh reštrukturalizačného plánu a následne uznesením č. k. 29R/1/2021 z 8. júla 2022 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 148/2022 2. augusta 2022 okresný súd zamietol reštrukturalizačný plán dlžníka. Napadnutým uznesením okresný súd okrem iného zastavil reštrukturalizačné konanie na majetok dlžníka (I), začal konkurzné konanie (II), vyhlásil konkurz na majetok dlžníka (III), súd konkurz uznal za hlavné insolvenčné konanie (IV), ustanovil správcu [REDACTED] (V). Napadnuté uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 241/2022 16. decembra 2022 a nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 17. decembra 2022.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu a zásahu ministerstva podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) K porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu došlo tým, že v konkurznom konaní vyhlásenom na majetok úpadcu bol nezákonným spôsobom ustanovený správca konkurznej podstaty [REDACTED], pričom v dôsledku nezákonných pochybení/zásahov bol z funkcie správcu v konkurznom konaní vylúčený iTRUSTee [REDACTED]. K tomuto zásahu došlo podľa predpokladov sťažovateľa buď v dôsledku konania okresného súdu alebo v dôsledku pochybenia/zásahov na strane/do informačného systému, ktorý generuje správcov pre daný prípad

a ktorého správcom je ministerstvo spravodlivosti. O nezákonom ustanovení správcu svedčí to, že 8. júla 2022 sa v elektronickom spise objavilo potvrdenie o pridelení správcu konkurznej podstaty – iTRUSTee [REDACTED], a 16. decembra 2022 boli na webovej stránke „register úpadcov” – <https://ru.justice.sk/> (v čase 19.26 h a 19.30 h) zverejnené informácie o tom, že ako správca úpadcu bol určený iTRUSTee [REDACTED], pričom však po rozkliknutí (v čase 19.32 h) správca určený nebol. Pri súčasnom výpise z registra úpadcov sú pri úpadcovi ako správcovia uvedení iTRUSTee [REDACTED] (od 8. 7. 2022 do 11. 12. 2022 a [REDACTED], od 13. 10. 2021 do 7. 7. 2022). Spoločnosť iTRUSTee [REDACTED], však v uvedenom čase funkciu reštrukturalizačného správcu u úpadcu nevykonávala a neexistuje o tom žiadne uznesenie súdu. Správcu v reštrukturalizačnom konaní vykonával iba [REDACTED], a to do 12. decembra 2022, keď sa skončilo reštrukturalizačné konanie a začalo konkurzné konanie. Rovnako profil správcu iTRUSTee [REDACTED], v registri úpadcov uvádza výkon funkcie v reštrukturalizačnej veci, pričom v reštrukturalizačnom spise sa ustanovenie za reštrukturalizačného správcu nenachádza, čo je tiež dôkazom o tom, že iTRUSTee [REDACTED], bola náhodným výberom ustanovená za správcu v konkurznom konaní.

b) Za nezákonný postup okresného súdu považuje sťažovateľ to, že po oznámení správcu o neprijatí návrhu reštrukturalizačného plánu na schôdzi veriteľov úpadcu konanej 16. júna 2022 a splnení podmienok na vyhlásenie konkurzu mal okresný súd v zmysle § 131 ods. 2 písm. h) zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov platného a účinného v dotknutom čase (ďalej len „zákon o konkurze“) jedným uznesením zastaviť reštrukturalizačné konanie, začať konkurzné konanie a vyhlásiť na majetok dlžníka konkurz a podľa § 131 ods. 3 ustanoviť správcu náhodným spôsobom. Podľa domnienky sťažovateľa aj tak na začiatku okresný súd fakticky postupoval, preto sa v elektronickom spise reštrukturalizačného konania nachádza potvrdenie o pridelení správcu konkurznej podstaty iTRUSTee [REDACTED], z 8. júla 2022. Uznesením z 8. júla 2022 okresný súd namiesto toho zamietol reštrukturalizačný plán úpadcu podľa § 154 ods. 1 zákona o konkurze, na čo nemal oprávnenie. Urobil tak bez návrhu úpadcu, ktorý je potrebný v zmysle § 151 ods. 1 a § 153 ods. 1 zákona o konkurze a v rozpore s návrhom správcu na vyhlásenie konkurzu. Okresný súd tak navodil stav, že sa o vyhlásení konkurzu rozhodovalo s časovým odstupom piatich mesiacov a v ktorom bol opomenutý skôr ustanovený správca náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených ministerstvom a určený iný správca. Sťažovateľ vyslovuje pochybnosť, či nedošlo k zamene uznesení, teda či súd najprv nevydal uznesenie podľa § 131 zákona o konkurze a následne ho zamenil za uznesenie podľa § 154 ZKR o zamietnutí reštrukturalizačného plánu.

c) Okresný súd neprihliadol na to, že ustanovený správca je spriaznenou osobou právnickej osoby, ktorá úpadcovi poskytla audítorské alebo právne služby v podobe vypracovania reštrukturalizačného posudku.

d) Okresný súd opakovane a nedôvodne neumožnil sťažovateľovi nahliadnutie do súdneho spisu v reštrukturalizačnom konaní. Žiadosť o sprístupnenie spisu v elektronickej forme bola podaná právnym zástupcom sťažovateľa 27. decembra 2021 a reštrukturalizačný spis bol sprístupnený sťažovateľovi 16. decembra 2022, až potom ako štatutár sťažovateľa upovedomil konajúci súd, že o neodôvodnenom odmietaní sprístupnenia spisu bude informovať tlačové médiá.

e) Sťažovateľ je toho názoru, že „vyššie uvedené nedokonalosti záznamov a zápisov v konkurznom konaní, ako aj to, že Okresný súd Bratislava I neprihliadol na skutočnosti mu známe z vlastnej činnosti (rozumie sa na znalosť reštrukturalizačného posudku, ktorý vyhotovila spriaznená osoba

Správca), sú dôkazom o tom, že súčasný správca [REDACTED] bol nezákonne ustanovený. V dôsledku týchto pochybení/zásahov bol z funkcie správca eliminovaný iTRUSTee [REDACTED].“.

f) Podaním doručeným ústavnému súdu 18. apríla 2023 sťažovateľ doplnil ústavnú sťažnosť o ďalšie informácie a dôkazy odôvodňujúce potrebu nariadenia prostriedkov dočasnej ochrany a podaním doručeným 8. mája 2023 doplnil ďalšie skutočnosti preukazujúce nezákonný priebeh konkurzného konania. Ide najmä o nevytlúčenie správca z dôvodu zaujatosti, popretie (judikovaných) pohľadávok sťažovateľa správcom, zaujaté konanie správca pri popieraní pohľadávok – snaha o znemožnenie hlasovania, zaujatosť pri oceňovaní majetku, nerozhodnutie okresného súdu o priznaní hlasovacích práv, správcom zmarené uplatnenie hlasovacích práv sťažovateľa v rozpore s § 32 ods. 10 a § 35 ods. 4 zákona o konkurze.

g) Podaním doručeným ústavnému súdu 15. augusta 2023 sťažovateľ doplnil ústavnú sťažnosť o ďalšiu právnu argumentáciu, v zmysle ktorej okresný súd v napadnutom uznesení aplikoval ustanovenia, ktoré v čase jeho vydania neboli súčasťou právneho poriadku, pričom tento svoj postup v odôvodnení nijakým spôsobom nevyvetlil. Práve absencia náležitého odôvodnenia postupu okresného súdu dostáva napadnuté uznesenie do kolízie s ústavnoprávnou požiadavkou na riadne odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu. Sťažovateľ zároveň okresnému súdu vyčíta, že z napadnutého uznesenia nie je zrejmé, aké ustanovenie akého právneho predpisu okresný súd pre účel ustanovenia správca aplikoval. Argumentuje, že v prípade, ak vychádzame z predpokladu, že okresný súd rozhodol uznesením podľa § 131 ods. 2 písm. i) zákona o konkurze, tak mal byť za správca ustanovený doterajší reštrukturalizačný správca (§ 131 ods. 3 zákona o konkurze účinný od 17. 7. 2022), a nie správca určený náhodným výberom prostredníctvom aplikácie (§ 131 ods. 3 zákona o konkurze účinný do 16. 7. 2022). Takýto postup okresného súdu je výsledkom aplikácie pravidla, ktoré v čase jeho použitia nebolo súčasťou právneho poriadku a v tomto smere je prejavom arbitrárneho postupu a predstavuje interpretačno-aplikačný exces, ktorý pri žiadnej zmysluplnej interpretácii na vec sa vzťahujúcich ustanovení zákona o konkurze nemožno racionálne zdôvodniť a ktorý zároveň dosahuje intenzitu ústavnoprávne relevantného pochybenia. Vo vzťahu k intenzite porušenia práv sťažovateľa je potrebné vychádzať z výšky jeho pohľadávky uplatňovanej v konkurznom konaní, celkového kontextu prístupu k jednotlivým právam sťažovateľa ako veriteľa v konkurznom konaní a absencie náležitého odôvodnenia napadnutého uznesenia.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým vo výroku V ustanovil [REDACTED], za správca úpadcu, eventuálne zásahom ministerstva spravodlivosti v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 29R/1/2021 spočívajúcom v zmene ustanoveného správca úpadcu, a to v systémoch, za ktoré zodpovedá ministerstvo.

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením, eventuálne zásahom ministerstva:

5. Vzhľadom na sťažovateľom doručené viaceré doplnenia ústavnej sťažnosti považuje ústavný súd hneď v úvode za nevyhnutné vymedziť predmet svojho prieskumu v tejto veci.

6. Obligatórnu náležitosťou ústavnej sťažnosti podľa § 123 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je povinnosť sťažovateľa uviesť konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa neho dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

7. Ústavný súd na tomto mieste pripomína, že zákonodarca v § 45 zákona o ústavnom súde výslovne normatívne upravil viazanosť ústavného súdu rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, aby nebolo pochyb, že ústavný súd nebude za navrhovateľa určovať rozsah ústavného prieskumu ani vyhľadávať konkrétne dôvody, pre ktoré sa navrhovateľ obracia na ústavný súd. Aj v konaní pred ústavným súdom teda platí zásada *iudex ne eat ultra petita partium* (sudca nech nejde nad návrhy strán). Dôvody návrhu (kvalitatívna stránka ústavného prieskumu) predstavujú opísanie toho, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov navrhovateľ považuje napadnutý postup alebo rozhodnutie za porušenie ústavy, resp. dohovoru. Aj pri dôvodoch návrhu ústavný súd zásadne akceptuje autonómiu vôle navrhovateľa a ak zákon o ústavnom súde vyslovene neuvádza inak, nemá možnosť rozhodovať *ultra petitem* a rozširovať ochranu ústavnosti nad rámec, ktorý navrhovateľ požaduje (navrhuje). Z viazanosti ústavného súdu dôvodmi návrhu vyplýva aj povinnosť navrhovateľa uviesť dostatok skutkových tvrdení, právne relevantné dôvody vo vzťahu k namietanému porušeniu toho-ktorého ústavného práva alebo slobody (ústavnoprávnu argumentáciu) (porov. Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív. Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020, s. 257).

8. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu do základných práv a slobôd sťažovateľa (§ 124 prvá veta zákona o ústavnom súde).

9. V podaní doručenom ústavnému súdu 15. augusta 2023 sťažovateľ doplnil ústavnú sťažnosť o ďalšiu ústavnoprávnu argumentáciu [pozri bod 3 písm. g) tohto uznesenia]. Sťažovateľ však nijakým spôsobom neobjasnil, čo mu bránilo túto argumentáciu uplatniť už v ústavnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu 12. februára 2023. Samotný obsah tejto argumentácie pritom svedčí o tom, že táto nie je takého charakteru, že by nemohla byť uplatnená už v ústavnej sťažnosti.

10. Argumentačné dopĺňanie ústavnej sťažnosti podaním doručeným ústavnému súdu 15. augusta 2023 tak ústavný považuje za obchádzanie kogentnej zákonnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde, pretože nové právne dôvody sformulované v doplnení ústavnej sťažnosti sú podané po jej uplynutí. Na právnu argumentáciu uplatnenú v tomto podaní preto ústavný súd neprihliadol.

11. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že ústavná sťažnosť je založená na týchto ťažiskových námietkach: a) nezákonné ustanovenie správcu [REDAKOVANÉ], b) nezákonný postup okresného súdu v súvislosti s vydaním uznesenia o zamietnutí reštrukturalizačného plánu úpadcu podľa § 154 ods. 1 zákona o konkurze a následným vyhlásením konkurzu o 5 mesiacov neskôr, c) ustanovenie správcu spriazneného s právnickou osobou, ktorá úpadcovi poskytla audítorské alebo právne služby, d) odopretie možnosti sťažovateľovi nahliadnuť do spisu v reštrukturalizačnom konaní.

12. Vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa nezákonného postupu okresného súdu v súvislosti s vydaním uznesenia o zamietnutí reštrukturalizačného plánu úpadcu podľa § 154 ods. 1 zákona o konkurze a odopretím možnosti sťažovateľovi nahliadnuť do spisu v reštrukturalizačnom konaní je potrebné uviesť, že sťažovateľ sa v petite ústavnej sťažnosti nedomáha preskúmania postupu okresného súdu v reštrukturalizačnom konaní ani uznesenia o zamietnutí reštrukturalizačného plánu dlžníka č. k. 29R/1/2021 z 8. júla 2022. Ústavnou sťažnosťou (prostredníctvom jej petitu) sťažovateľ atakuje výhradne výrok V napadnutého uznesenia, ktorým okresný súd ustanovil obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ], za správcu dlžníka, resp. eventuálnym petitom zásah ministerstva v systéme, za ktorý zodpovedá.

13. Viazanosť ústavného súdu návrhom (§ 45 zákona o ústavnom súde) sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia (petit), v ktorom sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzuje rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Rozsah prieskumu ústavného súdu je tak v zásade vymedzený definovaním namietaného právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu a vymedzením základných práv a slobôd, ktoré ním mali byť porušené. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáhal v petite svojej ústavnej sťažnosti a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Ústavný súd výslovne zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené zvoleným advokátom tak, ako je tomu aj v tomto prípade (IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 644/2014, II. ÚS 660/2016, II. ÚS 359/2022, IV. ÚS 142/2022). Z konštantnej judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že text uvedený mimo petitu sa pokladá iba za súčasť odôvodnenia ústavnej sťažnosti, ktorou však jej petit nie je možné doplniť (I. ÚS 316/09, I. ÚS 8/2011, II. ÚS 103/08, II. ÚS 154/09, III. ÚS 235/05, IV. ÚS 174/2011).

14. Keďže sťažovateľ v ústavnej sťažnosti kvantitatívne vymedzil rozsah prieskumu ústavného súdu napadnutým výrokom V uznesenia okresného súdu a zásahom ministerstva, ústavný súd, dodržiavajúc už uvedené zásady, nemal možnosť (v prípade, ak by tomu nebránili iné dôvody odmietnutia ústavnej sťažnosti v zmysle § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde) podrobiť ústavnému prieskumu postup, resp. uznesenie okresného súdu v reštrukturalizačnom konaní. Argumentáciu uvedenú v bode 3 písm. b) a d) tohto uznesenia možno so zreteľom na jej znenie (pozri kritériá vymedzené v bode 13 tohto uznesenia) považovať len za súčasť argumentácie sťažovateľa bez dopadu na rozsah a predmet prieskumu v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd tak v rámci tohto konania preskúmal len možné porušenie základných práv a slobôd, resp. ľudských práv a základných slobôd vo vzťahu k napadnutému výroku V uznesenia okresného súdu a zásahu ministerstva. Prípadným porušením označených práv postupom, resp. uznesením okresného súdu v reštrukturalizačnom konaní sa ústavný súd nezaoberal, keďže sa ich preskúmania v petite ústavnej sťažnosti sťažovateľ vôbec nedomáhal.

15. Ťažisková námietka, na ktorej je ústavná sťažnosť založená, spočíva v nezákonnom ustanovení [REDAKOVANÉ], za správcu dlžníka výrokom V napadnutého uznesenia okresného súdu, ktorým mali byť porušené označené práva sťažovateľa. Tvrdenú nezákonnosť ustanovenia správcu [REDAKOVANÉ], má podľa sťažovateľa preukazovať to, že elektronický spis vo veci sp. zn. 29R/1/2021 obsahuje potvrdenie o pridelení správcu konkurznej podstaty – iTRUSTee [REDAKOVANÉ], a vo výpise z registra úpadcov figurujú pri úpadcovi ako správcovia iTRUSTee [REDAKOVANÉ].

(od 8. 7. 2022 do 11. 12. 2022) a [REDAKOVANÉ] (od 13. 10. 2021 do 7. 7. 2022), pričom obchodná spoločnosť iTRUSTee [REDAKOVANÉ] v uvedenom čase funkciu reštrukturalizačného správcu u úpadcu reálne nevykonávala a neexistuje o tom ani žiadne uznesenie súdu.

16. V nadväznosti na uvedenú ťažiskovú námietku ústavný súd uvádza, že z obsahu ústavnej sťažnosti aj napriek relatívnej rozsiahlosti v nej formulovanej argumentácie ústavnému súdu nevyplývajú konkrétne dôvody a skutočnosti signalizujúce porušenie sťažovateľom označeného práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru). Inak povedané, porušenie označených práv sťažovateľ odôvodňuje výhradne nezákonnosťou ustanovenia správcu bez toho, aby v ústavnej sťažnosti konkretizoval, akým spôsobom mal byť ustanovením konkrétnej osoby za správcu dotknutý na svojich právach. Podľa názoru ústavného súdu však namietanie nezákonnosti napadnutého uznesenia okresného súdu nemôže byť samo osebe dôvodom porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že ústavná sťažnosť sťažovateľa vytvára priestor pre dohady a dedukcie, čo sa pri uplatnení námietky o porušení základných práv (pri zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom) v konaní pred ústavným súdom zásadne neakceptuje (m. m. III. ÚS 26/2012, III. ÚS 241/2013, III. ÚS 244/2014, I. ÚS 291/2017, IV. ÚS 41/2018).

18. Absencia ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca pre ústavný prieskum napadnutého rozhodnutia okresného súdu tak z pohľadu ústavného súdu zakladá dôvod pre odmietnutie ústavnej sťažnosti, a to najmä v situácii, keď je sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom kvalifikovane zastúpený advokátom (II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08, II. ÚS 309/2010).

19. Bez ohľadu na uvedené je z ústavnej sťažnosti zrejmé, že sťažovateľ namieta nezákonnosť ustanovenia správcu [REDAKOVANÉ], v nadväznosti na tvrdý nezákonný postup okresného súdu, ktorý namiesto toho, aby podľa § 131 ods. 2 písm. h) zákona o konkurze jedným uznesením zastavil reštrukturalizačné konanie, začal konkurzné konanie a vyhlásil na majetok dlžníka konkurz a podľa § 131 ods. 3 ustanovil správcu náhodným spôsobom, najprv samostatným uznesením z 8. júla 2022 podľa § 154 ods. 1 zákona o konkurze zamietol reštrukturalizačný plán úpadcu a následne napadnutým uznesením zastavil reštrukturalizačné konanie na majetok dlžníka (I), začal konkurzné konanie (II), vyhlásil konkurz na majetok dlžníka (III), súd konkurz uznal za hlavné insolvenčné konanie (IV), ustanovil správcu [REDAKOVANÉ] (V), a iné. Ako už bolo uvedené, procesný postup okresného súdu v reštrukturalizačnom konaní, uznesenie o zamietnutí reštrukturalizačného plánu či uznesenie z 12. decembra 2022 v celom jeho rozsahu, teda aj v časti o zastavení reštrukturalizačného konania a vyhlásení konkurzu, nie je ústavnou sťažnosťou napadnuté, čím sťažovateľ nastavil mantinely požadovaného ústavného prieskumu.

20. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že potom, ako 15. júna 2022 schvaľovacia schôdza veriteľov neprijala predložený návrh reštrukturalizačného plánu, okresný súd uznesením č. k. 29R/1/2021 z 8. júla 2022 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 148/2022 2. augusta 2022 v súlade s § 154 ods. 1 písm. c) zákona o konkurze zamietol reštrukturalizačný plán dlžníka. Zo zákona o konkurze vyplýva, že dôsledkom právoplatného uznesenia o zamietnutí plánu je, že súd jedným rozhodnutím zastaví reštrukturalizačné konanie dlžníka, začne konkurzné konanie proti dlžníkovi, vyhlási na jeho majetok konkurz a postupom podľa § 40 ods. 1 zákona o konkurze

ustanoví správcu (§ 154 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii). Z napadnutého uznesenia je zrejmé, že uvedeným spôsobom okresný súd aj postupoval. Napadnuté uznesenie, ktorým bol okrem iného ustanovený za správcu [REDAKOVANÉ] (výrok V), bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 241/2022 16. decembra 2022 a nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť 17. decembra 2022. Vychádzajúc z podstaty sťažostnej argumentácie tak námietka založená na spochybňovaní zákonnosti ustanovenia správcu v konkurznom konaní, poukazujúc na nezrovnalosti v súvislosti s existenciou záznamov o pridelení správcu v priebehu reštrukturalizačného konania, nie je opodstatnená. Ústavný súd tak konštatuje, že argumentácia sťažovateľa nie je spôsobilá spochybníť ústavnú udržateľnosť uznesenia okresného súdu v jeho V. napadnutom výroku.

21. V súvislosti s námietkou sťažovateľa, že okresný súd ustanovil za správcu osobu, ktorá je spriaznenou osobou právnickej osoby, ktorá úpadcovi poskytla audítorské alebo právne služby v podobe vypracovania reštrukturalizačného posudku, ústavný súd uvádza, že sťažovateľ ako zabezpečený veriteľ zistenej zabezpečenej pohľadávky mal v priebehu konkurzného konania k dispozícii právny prostriedok ako uvedenú námietku predstavujúcu dôvod vylúčenia správcu z výkonu správcovskej činnosti uplatniť, ktorým je návrh na odvolanie správcu. Podľa zistení ústavného súdu sťažovateľ návrh na odvolanie správcu z funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu aj podal, pričom okresný súd o ňom rozhodol uznesením z 13. marca 2023 uverejneným v Obchodnom vestníku č. 54/2023 17. marca 2023 tak, že predmetný návrh zamietol. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ mal v systéme konkurzného konania k dispozícii účinný prostriedok na dosiahnutie ochrany svojich práv. Za týchto okolností považuje ústavný súd za neprípustné, aby v uvedenej sťažovateľom nastolenej čiastkovej otázke nahrádzal právomoc všeobecných súdov, keďže sťažovateľ mal k dispozícii právny prostriedok, prostredníctvom ktorého mohol uplatniť ochranu svojich označených práv a namietať (rovnako ako v ústavnej sťažosti) aj existenciu dôvodu na vylúčenie správcu z výkonu správcovskej činnosti.

22. O zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažosti ide vtedy, keď namietaným postupom príslušného orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 59/2019)

23. Vychádzajúc z uplatnených sťažnostných námietok je tak ústavný súd toho názoru, že neexistuje príčinná súvislosť medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

24. Vo vzťahu k zásahu ministerstva sťažovateľom predložený návrh rozhodnutia vo veci (petit ústavnej sťažnosti v jeho eventuálnom znení) nielenže nezodpovedá dôvodom ústavnej sťažnosti, ale ani zákonným požiadavkám na jeho určitosť, teda nie je vymedzený takým určitým spôsobom,

aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie v uvedenej veci, pričom v dôsledku tohto nedostatku by ústavný súd takto navrhovaný petit nemohol premietnuť do svojho rozhodnutia.

25. V súvislosti s uvedeným nedostatkom petitu ústavnej sťažnosti, ktorý patrí medzi zákonom predpísané esenciálne náležitosti každého návrhu na začatie konania pred každým súdom, teda aj pred súdom ústavným, ústavný súd zdôrazňuje, že tento nedostatok nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na takýto postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Ústavný súd nemôže vybočiť z rámca návrhu na rozhodnutie určeného sťažovateľom, nemôže rozhodnúť o niečom inom alebo nad rámec a nemôže ani sám vykonať konverziu sťažovateľom chybne formulovaného petitu ústavnej sťažnosti.

26. Uvedená skutočnosť tak vo vzťahu k namietanému zásahu ministerstva zakladá dôvod na odmietnutie ústavnej sťažnosti v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

III.2. K návrhu na odklad vykonateľnosti a nariadenie dočasného opatrenia:

27. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa v celom rozsahu ústavný súd ani nemohol vyhovieť jeho návrhu na odklad vykonateľnosti a nariadenie dočasného opatrenia, keďže zo systematického výkladu právnej úpravy týchto inštitútov vyplýva (pozri § 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pozn.), že pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu implicitne prichádza do úvahy vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu ústavný súd návrhu na odklad vykonateľnosti a nariadenie dočasného opatrenia nevyhovel.

28. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. septembra 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu